

strax. Jeg var ikke tilstede ved disse Jernbaneforhandlinger og kan derfor ikke med Bestemthed udtale mig om dem; men Gæt kan jeg sige med Bestemthed og det er, at Mange dengang vare af den Mening, at disse Baner ikke engang kunde bære Omkostningerne ved deres Drift, langt mindre give Noget til Forrentning af de Kapitaler, der vare anvendte til Anlægene. Nu har det allerede vist sig ved forrige — ikke sidste — Finantsaars Udgang, at de forrentede sig med 1 pCt., og ved Udgangen af det nu afsluttede Finantsaar var Forrentningen steget til 1½ pCt. eller, isald man ikke vil være ubillig mod Jernbanerne, men lægge det til Retfoudbyttet, der henlægges til Reservefonden, var Forrentningen 1¾ pCt., og i indværende Finantsaar ville Jernbaneanlægene sandsynligvis kunne forrente sig med 2 pCt. Nu er man altsaa med Hensyn til disse Baner nåaet dervp til, og jeg har den Forvisning, at med Hensyn til Vestbanen vil det maaske kunne komme til at stille sig endnu gunstigere, idet, som jeg for antydede, Anlægget der vil kunne ske for omtrent Halvdelen af hvad Ostbanen har kostet at anlægge, og der derfor vil være gunstigere Betingelser for og altsaa en bedre Udsigt til Anlæggets Forrentning. Man maa heller ikke glemme, at Vestbanen i en anden Henseende er langt heldigere stillet end Ostbanen, idet der nemlig ingen Concurrence findes, medens man derimod ved alle de Baner, som Staten hidtil har bygget, har været nødt til ved Ansættelsen af Taxterne at indrette sig paa at kunne konkurrere med Dampstibene og derfor har været nødt til at sætte lave Taxter, forat Jernbanen kunde faa Noget at bestille. I den Henseende er man ganske anderledes frit stillet ved Banerne i Vestjylland; thi der er som sagt ingen Concurrence, og der vil ogsaa derfor af denne Grund være bedre Udsigt til, at de Baner, der anlægges der, ville forrente sig, end de allerede anlagte. Det vilde dernæst efter min Mening rigtig nok se høist besynderligt ud, naar man allerede har anvendt over 23 Millioner til Jernbaneanlæg, om man saa skulde ville spare det Par Millioner, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (Hage) med For-

skrækkelse opdagede, at der endnu var tilbage til Jernbaneanlæg, og for at spare dem vilde bryde en Lov, som allerede er vedtagen af Rigsdagen og har faaet Hans Majestæt Kongens Sanction, og hvorpaa allerede mange Interesser ere byggede. Det vilde efter min Mening være en overordentlig besynderlig Fremgangsmaade, og saa meget mere besynderlig, som det er noget ganske Forsvindende overfor det, man allerede har anvendt paa Jernbaneanlæg. Jeg kan ikke erkjende, at disse Jernbaner, som man vil anlægge i Vestjylland, ikke ere ligesaa fuldt et Aktiv og et ligesaa godt Aktiv i Forhold til de Kapitaler, man anvender dertil, som de Jernbaner, man allerede har anlagt. Den ærede Finantsminister sagde igaar, at de Jernbaner, som vare anlagte vest for Viborg, kunde man ikke betragte som noget Aktiv, fordi de ikke gave det samme Udbytte som de andre Baner. Det kan gjerne være, at man kan komme til det Resultat, at disse Baner stille sig ugunstigere, naar man beregner dem den samme Anlægskapital tillast, som de øvrige Baner, men man maa ikke glemme, at medens Jernbanen mellem Veile og Fredericia har kostet 400,000 Rd. pr. Mil at anlægge, saa har den mellem Viborg og Hølstebro ikke kostet mere end 200,000 Rd. pr. Mil. Dertil kommer, at det selvstændigt altid er Inderenderne af en Jernbane, som maa forrente sig daarligst, men man maa da heller ikke glemme, at de bidrage til at skaffe en bedre Forrentning af de øvrige Baneanlæg. Endnu skal jeg fremdeles tilføie, at det ogsaa er min Mening, at man har bygget Jernbanerne altfor kostbart. Paa Jernbanen fra Viborg imod Vest har man vistnok anvendt henved en Million mere end nødvendigt. Det er noget ganske Andet, at man i den Henseende har taget fejl, men derfor skal man ikke lade den øvrige Del af Vestjylland ligge hen, for derved at bøde paa de Misgreb, som man muligvis i den Henseende i sin Tid har begaaet. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds udtalte, at man ingen Oplysninger havde om den Trafik, der kunde ventes at ville komme paa den vestjydske Jernbane. Net, det er ganske vist, men man har heller ikke med